

UNDERSÖKNING BETYDANDE
MILJÖPÅVERKAN
2021-11-29
Dnr KFKS 2020/321

Undersökning om betydande miljöpåverkan för Detaljplan för Tryckluftsfabriken, del av fastigheterna Sicklaön 83:22 m.fl., på Sicklaön, Nacka kommun

När ett förslag till detaljplan upprättas ska kommunen undersöka om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. I undersökningen ska de omständigheter som talar för och emot betydande miljöpåverkan identifieras. Undersökningen utgår från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen (2017:966). Efter undersökningen ska kommunen besluta om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Om detaljplanens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning, och ta fram en miljökonsekvensbeskrivning, för detaljplanen.

Som underlag för undersökningen har bland annat följande använts: Kommunens översiktsplan, kulturmiljöprogram, grönstrukturprogram och kustprogram. Riksintressen för kulturmiljö, friluftsliv och kommunikationer, samt riksintresse för kust- och skärgård. Strandskyddsområden, naturminnen, naturreservat, kulturresevat, Natura 2000-områden, naturvärdesinventeringar och Skogsstyrelsens inventering av naturvärden. Data från Östra Sveriges luftvårdsförbund samt data från VISS (VattenInformationSystem Sverige).

Kommunstyrelsen antog start-PM för stadsbyggnadsprojektet den 7 juni 2021. Detaljplanen är därmed påbörjad efter den 1 januari 2018 samt efter den 1 april 2020.

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra en stadsutveckling i enlighet med Nacka kommuns översiktsplan. Detaljplanen syftar därmed till att möjliggöra att planområdets befintliga parkeringsområden och låga handelsbyggnader omvandlas till en tät stadsmiljö med arbetsplatser, bostäder, verksamheter och offentliga rum, gator och stråk.

I detta ingår att pröva lämplig markanvändning i förhållande till omgivningen och rådande förhållanden, samt att reglera tillkommande byggnadsvolymer, utförande, gestaltungsfrågor, och principer för bottenvåningar på lämpligt sätt så att förutsättningar för stadsliv skapas. Vidare syftar planen till att möjliggöra cirka 500 nya bostäder och cirka 7000 tillkommande arbetsplatser i direkt anslutning till kommande tunnelbanestation i Sickla. Detaljplanen möjliggör även att förskoleplatser kan tillkomma för att möta det behov som uppstår i och med den nya bebyggelsen. Som en del i syftet ingår även att ge planstöd för ombyggnad av Planiavägen och möjliggöra en framtida anslutning av Planiavägen till Värmdövägen. Planen syftar även till att utreda och reglera frågor som omgivningsbuller, dagvattenhantering, markföroreningar, kulturmiljö och trygghetsfrågor med mera så att en långsiktigt god miljö uppnås.

För att möjliggöra fortsatt utveckling av Sickla med ny bebyggelse med blandat innehåll och offentliga rum behöver en ny detaljplan upprättas. Sickla är en del av ett större utvecklingsområde på västra Sicklaön, kallat Nacka stad, och områdets utveckling relaterar till övrig stadsutveckling samt till utbyggnad av tunnelbana och annan infrastruktur. Området är ett storskaligt handelsområde och före detta industriområde. Tidigare industrier har medfört att föroreningar finns i marken, men också bidragit med byggnader och miljöer med kulturhistoriska värden.

Huvuddragen i planförslaget är att befintliga parkeringsytor och byggnader i huvudsak ersätts med ny tät stadsbebyggelse där viktiga stråk och grönområden planläggs som allmän plats. Bebyggelsen som helhet planeras med en blandning av funktioner med utåtriktade verksamheter i bottenvåningarna. Arbetsplatser koncentreras till den västra delen och bostäder huvudsakligen till den östra. Förskola planeras som motsvarar områdets behov och bilparkering föreslås i garage.

Planområdet omfattar cirka 7 hektar och är i sin helhet planlagt sedan tidigare. Huvuddelen av planområdet omfattas av den gällande detaljplan 451 (DP 451) för Sickla köp kvarter och del av Sickla industriområde som vann laga kraft 2008-08-28.

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanen, dock finns en skillnad i att området nu bedöms kunna inrymma fler arbetsplatser än de cirka 2 500 som anges. Samtidigt bidrar ett ökat antal arbetsplatser till att uppfylla översiktsplanens mål om 15 000 nya arbetsplatser i Nacka till år 2030. Exakt antal arbetsplatser inom detaljplanen är dock starkt beroende av vilka verksamheter som slutligen blir aktuella i området. Antalet våningar föreslås vara 4–7 våningar, jämfört med de 5–6 våningarna som nämns i strukturplan för Nacka stad och som refereras i översiktsplanen.

Planområdets preliminära avgränsning

Planområdets preliminära avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Checklista

Checklistan nedan används för att identifiera om genomförandet av detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det motiverade ställningstagandet finns längst ned i dokumentet.

Övergripande	Nej	Ja	Risk för BMP	Kommentar
Kan genomförandet av planen komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver Natura 2000-tillstånd enligt 7 kap 28 a § MB.	X		Om ja är det alltid BMP	Inget Natura 2000-område finns i närheten av planområdet.
Anger planen, programmet eller ändringen förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § Miljöbedömningsförordningen eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen?	X			
Kommentar: -				

Naturvärden	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Indirekt påverkan på Natura 2000	X				
Hotad växtart eller växtsamhälle (enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv eller fridlysta arter)	X				
Hotad djurart enligt Artdatabankens rödlista eller EU:s art- eller habitatdirektiv	X				
Naturresevat	X				
Naturminne	X				
Biotopskydd	X				Trädrader finns i området, ej äldre än 30 år. Vissa träd i trädrader överskrider dock 20 cm i diameter.
Djur- och växtskyddsområde	X				
Strandskydd	X				
Skogsvårdsstyrelsen nyckelbiotopsinventering	X				
Skogsvårdsstyrelsen sumpskogsinventering	X				

Särskilt känsligt område enligt ÖP eller grönstrukturprogrammet (ESKO i Nacka endast Erstaviken)	X				
Kommentar: Resonemang kring trädrader och reglerna om biotopskydd utvecklas i detaljplanens planbeskrivning.					

Kulturmiljö	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kulturmiljövården	X				
Kulturhistoriskt värdefull miljö			X		Rivning av industribebyggelse från efterkrigstiden.
Fornlämningar	X				
Byggnadsminne	X				
Kulturresevat	X				
Kommentar: Planområdet ingår i det före detta Sickla industriområde. Industrierna växte fram vid Saltsjöbanan från slutet av 1800-talet. Tillverkningen i området har i huvudsak kretsats kring produktion och utveckling av motorer och tryckluftsutrustning. Planområdet har sedan slutet av 1900-talets slut stegvis omvandlats till ett område för handel och arbetsplatser. Detaljplanen innebär att befintliga industribyggnader från efterkrigstiden rivs. Byggnaderna bedöms inte vara särskilt värdefulla i sig och har byggts om kraftigt genom åren, trots detta innebär detaljplanen en stor negativ påverkan från kulturmiljöperspektiv vad gäller möjligheterna att avläsa Sicklaområdets historiska utveckling.					

Landskapsbild och stadsbild	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Påverkas landskapsbilden		X			Högre bebyggelse än idag vilket påverkar stads- och landskapsbilden.
Påverkas stadsbilden			X		Högre bebyggelse än idag vilket påverkar stads- och landskapsbilden.
Kommentar: Högre och tätare bebyggelse än idag vilket påverkar stads- och landskapsbilden. Stadsbilden påverkas även av att det i huvudsak kommer uppföras ny bebyggelse med en kvartersstruktur inom området. Detta är en del av planens syfte och kan anses vara en positiv konsekvens, samtidigt kan konsekvenserna även anses vara negativ för befintliga värden.					

Rekreation och rörligt friluftsliv	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Riksintresse kustområde och skärgård (4 kap. MB)	X				
Riksintresse friluftsliv	X				
Upplevelsevården enligt grönstrukturprogrammet	X				
Kommentar: Ingen påverkan.					

Vatten	Påverkan på/Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Vattenskyddsområde	X				
Miljö kvalitetsnormer för ytvatten		X			Det beräknas bli en positiv förändring i och med planförslaget
Miljö kvalitetsnormer för grundvatten	X				Ej aktuellt
Förändring av grundvatten- eller ytvattenkvalitén – övriga vatten		X			Beräknad positiv förändring för ytvattnet. Grundvatten kan tillfälligt komma att påverkas i samband med avhjälpande av markföroreningar eller eventuell lokal tillfällig pumpning av grundvatten. Efter saneringsåtgärder minskar föroreningarna generellt i området, vilket på sikt kan vara positivt för grundvattnets kvalitet.
Förändring av flödesriktning av grundvattnet		X			Viss lokal påverkan vid eventuell lokal tillfällig pumpning kan inte uteslutas. Ej permanent förändring av flödesriktning.
Minskning av vattentillgången i yt- eller grundvattentäkt	X				
Översvämning/uttorkning		X			Flackt område med risk för översvämning vid skyfall. Förändrad höjdsättning minskar dock risken för översvämning och instängda områden.
Höjda havsvattennivåer	X				
Förändrat flöde, riktning eller strömförhållande i vattendrag, sjö	X				
<p>Kommentar: Området är i princip helt hårdgjort redan idag och med stora parkeringsområden. Den förändrade markanvändningen i planförslaget beräknas innebära stora förbättringar vad gäller föroreningsbelastningen på Järlasjön. Området är ett gammalt industri- och handelsområde som efter ny detaljplan ska omfatta bostäder, arbetsplatser, förskola och handel. Markföroreningar och risk för påverkan på grundvattnet är viktiga frågor som kommer utredas vidare under planprocessen och i samråd med tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken.</p>					

Areella näringar	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Jordbruk	X				
Skogsbruk	X				
Djurhållning	X				
Fiske	X				
Kommentar: Området är redan ianspråktagen för industrimark och sedan handel sedan ca 50-100 år, ingen av rubrikerna påverkas.					

Störningar, buller, utsläpp, vibrationer, radon, ljus och skarpt sken, luft, ekosystemtjänster	Risk för			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Buller		X			Vissa delar av planområdet är utsatt för höga bullernivåer från vägtrafik och spårtrafik, vilket behöver beaktas och påverkar bebyggelsens utformning.
Miljö kvalitetsnormer för buller	X				Bedöms kunna klaras med föreslagen bebyggelseutformning.
Markföroreningar		X			Markföroreningar än konstaterade i området. Markföroreningar utreds och avhjälpandeåtgärder kommer behövas. Området blir renare än idag efter att exploatering skett.
Målpunkt eller transportled för farligt gods inom 150 meter		X			Målpunkt i form av drivmedelstation finns norr om planområdet.
Bländande ljussken	X				
Vibrationer		X			Närliggande järnväg, tunnelbana och eventuella framtida underjordiska ramper till Östlig förbindelse.
Explosion	X				Drivmedelstation finns norr om planrådet. Riskfrågor har utretts och bedöms inte medföra några behov av särskilda åtgärder.
Utsläpp	X				
Joniserande strålning (radon)		X			Området klassat som högradonmark enligt SGU.

					Negativ påverkan kan dock begränsas med byggnadsteknik.
Magnetfält från kraftledning	X				
Översvämningsproblematik		X			Ett flackt planområde där tillfredsställande ytavrinning är svår att åstadkomma. Höjdsättning planeras ändras för att undvika översvämningar och instängda områden.
Risk för ras och skred	X				Se geotekniskt PM.
Skador på byggnader		X			Även om marken ges en ny höjdsättning för att leda bort vatten är delar av området alltjämt låglänt. Risk för översvämning behöver beaktas under planering och byggande.
Miljö kvalitetsnormer för luft	X				Miljö kvalitetsnorm bedöms inte överskridas.
Miljö kvalitetsmål för luft		X			Utifrån tidigare bedömningar, som använts som underlag, finns en viss risk för att Nackas lokala miljömål för luft (PM 10, dygnsmedelhalt, NO2 timmedelhalt) överskrids längs de större gatorna, främst Planiavägen. Nackas lokala miljömål för luft PM10 och NO2 är överensstämmande med Sveriges nationella miljömål för luft.
Luftburna föroreningar eller försämring av luftkvaliteten		X			Se ovan.
Lukt	X				
Kommentar: Ett antal rubriker ges bedömningen ”viss risk”, frågorna bedöms dock vara normala frågeställningar och risker som normalt sett kan hanteras under en detaljplaneprocess.					

Kumulativa effekter, miljömål, klimatpåverkan, övrigt	Påverkan			Risk BMP	Kommentar
	Ingen	Viss	Stor		
Andra projekts miljöpåverkan på planområdet		X			Planerad upphöjning av Saltsjöbanan påverkar genom ökad bullerspridning från järnvägstrafiken baserat på den

					vagnpark som används idag och det sedan tidigare framtagna förslaget om upphöjning av Saltsjöbanan. Den pågående detaljplanen för Traversen, där en hög byggnad planeras i direkt angränsning till planområdets norra del, påverkar lärbarheten och upplevelsen av kulturmiljön i området som helhet.
Projektets betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan		X			Detaljplanen innebär möjligheter att minska föroreningsbelastningen till Järlasjön vilket är en stor positiv påverkan kopplat till lokalt åtgärdsprogram för Järlasjön.
Klimatpåverkan		X			Byggskedet kan förväntas innebära resursåtgång och bidra till utsläpp direkt och indirekt. Dock inte mer än normalt vid större byggprojekt. Långsiktigt bedöms förslaget innebära en tät stadsmiljö med moderna energieffektiva byggnader och med mycket god tillgång till kollektivtrafik, vilket är exempel på där förslaget kan bidra till låg klimatpåverkan över tid.
Nationella eller regionala miljömål		X			Se ovan vid rubrik <i>luftburna föroreningar eller försämring av luftkvalitén.</i>
Riksintresse kommunikationer		X			Ingen påverkan på <u>befintliga</u> riksintressen. Dock berörs eventuellt framtida riksintresseanspråk för underjordiska motorvägsramper tillhörande eventuell framtida Östlig förbindelse.
Kommentar: Detaljplanen, och närliggande planer och projekt, innebär viss påverkan i flera miljöfrågor, dock inte i sådan omfattning eller i sådan grad att det bedöms innebära risk för betydande					

miljöpåverkan. I stora drag innebär detaljplanen att redan ianspråktagen mark i kollektivtrafiknära läge används för tät stadsbebyggelse.

Motiverat ställningstagande

Sett till ändamålen för föreslagen markanvändning innebär detaljplanen inte några större förändringar mot gällande detaljplan och nuvarande markanvändningars ändamål. Idag är i princip hela området planlagt som kvartersmark för centrumändamål ”kultur, kontor, hantverk, butik, restaurang, utbildning mm” som det regleras i gällande detaljplan 451. De förändringar som föreslås sker inom mark som sedan länge är ianspråktagen för verksamheter, bebyggelse och parkering. Den största förändringen sker genom att tre industribyggnader från efterkrigstiden och ytterligare några byggnader rivs och ersätts med ny tät stadsbebyggelse med annan karaktär och volym, samt att bostäder tillåts inom området. I stora drag innebär detaljplanen att redan ianspråktagen mark i mycket kollektivtrafiknära läge används för tät stadsbebyggelse.

Planförslaget bedöms överensstämma med gällande översiktsplan, även om en tidig uppskattning indikerar att fler arbetsplatser kommer inrymmas än vad översiktsplanen anger. Planförslaget bedöms inte strida mot några kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar, bortsett från viss risk för överskridande av miljömål för luft (PM10 och NO2). Vidare berör inte planförslaget områden som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt. Ett genomförande av detaljplanen bedöms sammantaget inte medföra betydande påverkan på miljön, natur- eller kulturvärden, människors hälsa.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning enligt miljöbalken behöver därför inte göras för detaljplanen. De miljöfrågor som har betydelse för projektet undersöks under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen och tillhörande underlag. Inom detaljplanen bedöms påverkan på kulturmiljö, markföroreningar, buller från väg och järnväg samt dagvattenhantering vara av särskild vikt att utreda, analysera, reglera och konsekvensbedöma. Som underlag för planbeskrivningen tas en separat miljöredovisning fram som redovisar bedömningar vad gäller miljökonsekvenser.

Undersökningen är utförd av Jerk Allvar planarkitekt, Alice Ahoniemi miljöplanerare, Marie Edling landskapsarkitekt och Johannes Kruusi bebyggelseantikvarisk konsult.

Planenheten

Susanne Werlinder
Planchef

Jerk Allvar
Planarkitekt